

Pogovori.

Tako je na svetu: Zdaj so še pogovorom vzeli polovico prostora! List izhaja enkrat na mesec, torej dobimo platnice samo enkrat. In vendar bi toliko teh dobrih „pesnikov“ in „pesnikinj“ rado izvedelo, kaj mislimo o njihovih proizvodih. Zato bomo morali biti že bolj varčni z besedami in bolj nakratko soditi prvence. Čim krajše, tem odločneje!

G. — *j.* Vi želite „kratke ocene“ na platnicah. Vaše tri pesmice so tudi prav kratke, kar je na njih še najbolj prikupljivo. Zunanja oblika, misli, logika — vse to kaže, da niste samo mehanično naredili nekaj rim in da utripa v Vas nekaj pesniške žile. Se-li bo pa dovolj ojačila in boste-li nam poslali še res kaj boljšega, bo pokazala Vaša dobra volja. Prva „Moj vrt“ je jako temna in prav imate, ko pravite:

In jaz, ko druge
vrte zrem,
zakaj solzim se,
dobro vem . . .

To veste pač samo Vi, ker iz trikitne pesmice ne moremo izvedeti, zakaj se — solzite. Tretja je mala igrača, brez pomembnih rim, a misel precej izvirna. Drugo zapišemo tukaj, da vsaj eno prinesó platnice.

Z a m a n .

Ko žalost obide
človeško srce,
le pesen oblaži
pekoče gorjé.

Ko v srce pa leže
nemir ti teman,
vsí glasi zastonj so,
vse pesmi zaman.

Zato ne pustite nemira v srce, morda vendar take drobne pesmice, kot so Vaše — ne bodo zaman.

G. *Demetrija.* Premenili ste ime . . . a duha ne in oblike tudi ne. Pravite: „Ker mi pokojni gospod urednik svoječasno ni odrekel pesniške žile, zato se drznem sedaj i Vas nadlegovati s svojo prošnjo“ — namreč, da se natisnejo pesmice v listu. Imamo pred seboj Vaše prej poslanske, kar jih nismo mogli še oceniti in par novejšega datuma. Prvič ste krstili prvo „Ne smeva“ — drugič pošiljate ravno isto pod „Kako?“ Premenili ste drugo kitico. A ne prvič ne drugič ni pesmica popolna. Na ritem pazite premalo

in naglašate besede, kakor Vam prav pride. Spomnite se vendar, da smo že ponavljali tolikrat, da naj bo pesem merjena — drugače ni prijetna, „če žali uho“. Tudi doslednosti ne poznate v rimah. Zdaj vežete prvo vrsto s tretjo, zdaj tretjo s četrto, ali sploh ne. Rekli smo že, da so „novostrujarji“ precej ali celo svobodni v tem, toda mislimo, da kar je bolj umetno, je gotovo bolj popolno, in tako preziranje gotove, stalne oblike, ni napredek, marveč nazadovanje. Vaša „Zakaj“ je taka. Pa nima tudi nič posebno pesniškega v sebi — tako, da moramo reči ob koncu tudi: Zakaj? čemu ste jo zapeli? Nič bolje se ne moremo izraziti o „Roži“. Misel bi še nekaj bila, a oblika je do cela ponesrečena. Kaj hočete rimati na . . . „list za listom“ — ne moremo uganiti, ker niti brati se ne dá beseda, ki ste jo zapisali. Ali jo hočemo zapisati?

Rožo, ki si mi jo daroval,
negovala sem skrbno.
Saj listič vsak je zatrjeval,
da ljubiš me zvesto.

Odpadati list za listom
roži je začel.
I ravno takim (?)
si zapuščati me jel.

Listje vse je roži odpalo. —
I ljubav tvoja je minila.
Kaj o vsem mi je ostalo?
Strto srce — prevara nemila.

Ubogo „strto srce“! Ali bo imelo še kaj moči, da zapoje kako boljšo pesem? Pesniške žile naj Vam tudi mi ne odrekajmo — ali odrekamo Vam vendar pesniški vzlet in pa doslednost v mislih in v besedi.

G. *Boroovski.* „Ker je vaš list res miza, okoli katere se naj zbiramo mladi pesniki, se drznem Vas nadlegovati i jaz z nekaterimi slabimi pesmimi. Vem, da niso dosti vredne, a naj bo. Bog daj, da najdejo le na platnicah svoj prostor, in sem zadovoljen. Prosim pa ostre kritike.“ Tako Vi — in mi? Lahko bi Vam zamerili, ko nam že naprej poveste, da nas hočete nadlegovati s „slabimi pesmimi“, a Vam ne bomo, ker mislimo, da govorite, pišete le v svoji skromnosti tako. Naj povedó pesmi same, kakšne so.

Bolje.

Plava tihi mir po zemlji,
krila stré tihotna noč.
Bledi krajec žarke meče,
pase zvezde plavajoč itd.

Prve pesmi naj bo ta kitica dovolj, in
bravci lahko že povzamejo, da niste nič pre-
hudo sodili sami sebe. Ta „tihotna noč“, ki
krila „stré“ — pa ta „bledi krajec“, ki žarke
meče pa plavajoč zvezde pase, pokažeta do-
volj, da bi res nadlegovali častite svoje
bravce, ko bi jim hoteli podati celo. Misel
sicer ni nelepa v „pesmi“, namreč:

Boljše nič imeti,
ko bogastvo pa solze.

ali oblika se Vam ni posrečila, in vsiljuje se
nam misel, da ste hoteli narediti, skovati ob
tej misli pesem, ki pa slabo izraža dobro
misel. Nič boljšega ne moremo trditi o drugi:

Upanje.

Po dolini doli
megla se mi vleče;
po gorah okoli
solnce žarke meče itd.

Pri Vas vse „meče“, zato pa tudi Vi „me-
čete“ besede kar vprek, da le kaj zapišete.
Tudi „mladi pesniki“ morajo trezno misliti,
če hočejo biti „pesniki“; pa ne samo misliti,
ampak morajo mislim dati tudi prikladno
besedo. Drugače je samo nekak quid pro
quo. Da se ne bo sodilo, da smo „preostri“,
ko Vi prosite le „ostre kritike“, in da dobé

bravci vsaj eno celo Vašo, naj zapišemo
tretjo, dvokitno:

Spet.

Ura kliče me k pokoju.
Preminul mi spet je dan.
Starši sem — — — ter k robu groba
ah premaknjen za cel dan.

Dnevi bodo mi iztekli
žitja ure — — z letmi vred.
Zvrnil bom se v grob izkopan,
dušo vzame Stvarnik spet. — — —

Zakaj naslov „Spet“? Menda, ker je zadnja
beseda: „spet“. Misel je sicer lepa, resna,
vredna, da se ji posveti pesmica — ali v
tej obliki bi človek skoraj izgubil resnost
mislil. „Imam li kaj pesniškega daru? Sam
spoznam, da ne mnogo, vendar bi rad slišal
isto še iz Vaših ust.“ — To ste dodali koncem
svojih „pesmi“. Ali Vam bo res lažje pri
srcu, če pritrdimo Vaši sodbi? Nekaj pesni-
škega je pač več ali manj v vsakem člo-
veku, in Bog zna, ali je kdo, ki ne bi po-
skušal svoje zmožnosti ob kaki „pesmi“.
Da-li je pa vse „pesem“, kar se zapiše in
„poje“, to pač razsodi vsak sam, ako po-
znejše kdaj trezno prebere, kar mu je tak
„pesniški trenutek“ narekoval v „zgrizeno“
pero. Odrekati Vam nočemo čutečega srca
— tudi ne zmožnosti: a ta je nekako taka,
kakor je v vsakem lepem kamnu zmožnost,
da postane iz njega lep kip. Kip pa je šele
tedaj, ako človek kamen obdela. — Upamo,
da smo dovolj jasni in Vi — zadovoljni?
Zdravi!

M. B.

P. n. naročnikom „Dom in Sveta“.

Upravišтво „Dom in Sveta“ najuljudneje prosi p. n. naročnike, naj kmalu
pošljejo naročnino za tekoče leto, da vemo v tiskarni določiti število izvodov.

Mnogi naročniki so še na dolgu z naročnino za lansko leto; tudi takih
je precej, ki so naročnino dolžni za več let. Zlasti te prosimo, da poravnajo
svoj stari dolg, ker jim sicer pri najboljši volji ne moremo več pošiljati lista, kate-
rega izdajanje nam povzročuje ogromne stroške. To številko pošljemo še vsem
naročnikom, prihodnjo pa le onim, ki so vsaj za pretekla leta plačali naročnino
ali pa naznanili, kdaj to v najkrajšem času storé.

Upravišтво „Dom in Sveta“.